

Bestuursdienst

Onderwerp Beantwoording raadsmotie 'Afstemmen wachttijdvoorspellers'

Steller Jaap Valkema

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

Wij zijn met het
openbaar vervoer
bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 3678715 Bijlage(n) - Ons kenmerk RO12.3233656
Datum 22 NOV 2012 Uw brief - Uw kenmerk -

Informatie over
vertrektijden krijgt u
via telefoon 0900-92 92

Geachte heer, mevrouw,

In uw vergadering van 30 mei jl. heeft u de motie 'Afstemmen wachttijdvoorspellers' van de raadsfracties van de SP, CU, PvdA en D66 aangenomen. In deze motie worden wij uitgedaagd een structurele en duurzame oplossing te vinden voor het probleem van de niet goed werkende wachttijdvoorspellers bij verkeerslichten. Deze brief geeft de stand van zaken weer van de uitwerking van deze motie.

Wachttijdvoorspellers voor fietsers

In 2008 werd in Groningen de eerste wachttijdvoorspeller voor fietsers toegepast, namelijk op het kruispunt Zonnelaan-Eikenlaan. Inmiddels is het aantal wachttijdvoorspellers enorm toegenomen en zijn ruim vijftien kruispunten met verkeerslichten hiervan voorzien. Ook de provincie heeft ons voorbeeld opgevolgd en wachttijdvoorspellers toegepast.

Wachttijdvoorspellers voorspellen de resterende wachttijd bij een verkeerslicht voor fietsers. Ze zijn bedoeld als informatievoorziening richting de fietser, zodat een fietser weet hoelang hij/zij nog moet wachten totdat het verkeerslicht voor fietsers weer groen wordt. Aan de wachttijd zelf verandert dus niets. Bijkomend voordeel van een wachttijdvoorspeller is dat een fietser weet dat hij/zij is gedetecteerd. De toepassing van wachttijdvoorspellers verbetert allereerst het comfort voor de fietser. Daarnaast neemt de roodlicht negatie af waardoor de verkeersveiligheid toeneemt. Als fietsers weten hoelang ze nog moeten wachten, is de verleiding minder groot om door het rode licht te fietsen.

Problemen met de wachttijdvoorspellers

De afgelopen maanden zijn er met enige regelmaat vragen geweest rondom het niet goed functioneren van de wachttijdvoorspellers voor fietsers. Daarbij ging het met name om de vraag hoe het mogelijk is dat een fietser bij de laatste twee lichtpuntjes op de wachttijdvoorspeller toch nog langer moet wachten dan hij/zij zou verwachten. Of dat de lichtpuntjes van de wachttijdvoorspeller in één keer heel snel aflopen. Daarvoor zijn meerdere redenen.

Verkeersafhankelijke verkeerslichten

In tegenstelling tot veel andere landen zijn de meeste verkeerslichten in Nederland zogenaamde voertuigafhankelijke verkeersregelingen. Dat wil zeggen dat de groentijd en de fasenvolgorde worden bepaald aan de hand van het verkeersaanbod op een bepaald moment. Veel landen beschikken over starre verkeersregelingen waarbij groentijden en fasenvolgordes van tevoren zijn vastgelegd. De voorspelling van de resterende wachttijd bij voertuigafhankelijke verkeersregelingen is een stuk moeilijker dan bij starre verkeersregelingen.

Ingrepen door lijnbussen en ambulancevoertuigen

In Groningen is het zo dat lijnbussen op veel kruispunten met verkeerslichten prioriteit krijgen boven het overige verkeer. Dit betekent dat wanneer een bus een verkeerslicht passeert auto's en fietsers op dat moment langer moeten wachten. Omdat een busingreep niet te voorspellen is, levert dit problemen op bij een wachttijdvoorspeller. De wachttijdvoorspeller heeft een voorspelling gemaakt van de wachttijd voor fietsers, terwijl door de busingreep de wachttijd ineens langer wordt. Sommige gemeenten kiezen er dan voor de wachttijdvoorspeller te laten knipperen, anderen laten de lichtpuntjes weer oplopen. In Groningen hebben we ervoor gekozen de wachttijdvoorspellers stil te laten staan.

Wat voor lijnbussen geldt, geldt ook voor ambulancevoertuigen. Ambulances die hun prioriteit hebben ingeschakeld, hetgeen bijna altijd zo is, krijgen namelijk ook meteen groen bij een verkeerslicht wanneer zij aan komen rijden. Ook deze niet te voorspellen situatie heeft een negatieve invloed op de wachttijdvoorspeller.

Tweemaal groen per cyclus voor fietsers

Op een aantal kruispunten met verkeerslichten krijgen fietsers buiten de spits tweemaal groen per cyclus. Daardoor hoeven fietsers minder te lang te wachten voor het rode licht waardoor de verkeerslichten fietsvriendelijker zijn. Het gevolg hiervan is echter dat de wachttijdvoorspeller de tweede keer groen voor fietsers binnen dezelfde cyclus nauwelijks nog kan voorspellen. Dit komt doordat deze tweede keer groen onverwachts komt (niet iedere cyclus) waardoor de wachttijdvoorspeller onvoldoende tijd heeft om een goede voorspelling te kunnen maken. Gevolg daarvan is dat de lampjes van de wachttijdvoorspeller snel aflopen.

De constatering dat de lichtjes van de wachttijdvoorspeller snel aflopen, maar dat het laatste lampje uiteindelijk blijft branden is veelal het gevolg van de situatie die hierboven wordt beschreven in combinatie met een ingreep van een lijnbus of ambulancevoertuig op het allerlaatste moment. Daardoor blijft het laatste lampje branden en fietsers krijgen – tegen de verwachting in – geen groen licht.

Koppeling verkeerslicht en wachttijdvoorspeller

Technisch gezien staan wachttijdvoorspellers voor fietsers los van de rest van de verkeerslichten. Ze voorspellen de wachttijd, zijn puur informatief en hebben geen enkele invloed op de verkeerslichten zelf. De software van de wachttijdvoorspellers moet echter communiceren met die van de verkeerslichten. En daar ligt een klein

liseerd en voldoet daarmee aan allerlei eisen en normen die ook zijn vastgelegd. Omdat de wachttijdvoorspeller een relatief nieuw fenomeen is, is de software van wachttijdvoorspellers (nog) niet genormaliseerd en kan iedere fabrikant doen wat hij wil. Dit betekent in de praktijk vaak dat de twee systemen niet voor de volle 100% met elkaar communiceren en dit blijkt lastig oplosbaar.

Inmiddels is hiervoor het één en ander in gang gezet, omdat ook andere steden (zoals Amsterdam en Rotterdam) hetzelfde probleem kennen. Daarom wordt op dit moment landelijk gewerkt aan normalisatie van de software voor wachttijdvoorspellers. Daarmee verwachten we dat op niet al te lange termijn een einde komt aan deze problemen.

Mogelijke oplossingen

Gezamenlijk met de leveranciers zijn we inmiddels tot een aantal oplossingsrichtingen gekomen, namelijk:

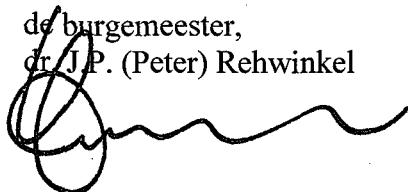
- Als op het moment van een aanvraag door een fietser de resterende wachttijd erg kort is (instelbare waarde) of als het fietsverkeer een extra groenfase krijgt, gaat de wachttijdvoorspeller niet meer aan.
- Het tempo waarin de resterende wachttijd op de wachttijdvoorspeller afloopt mag niet vertragen, omdat dit een negatief gevoel bij de fietser oplevert hetgeen ten koste gaat van de betrouwbaarheid.
- Stilzetten van de wachttijdvoorspeller – bijvoorbeeld bij een ingreep van een lijnbus of een ambulancevoertuig – is structureel anders dan het vertragen en wordt acceptabel geacht indien de oorzaak getoond kan worden.
- Indien van de wachttijdvoorspeller nog een beperkt aantal lampjes branden (instelbare waarde), wordt de groenfase voor het fietsverkeer niet meer uitgesteld voor bijvoorbeeld de prioriteit van het openbaar vervoer.

Het vervolg

De komende maanden werken we de hierboven genoemde oplossingen verder uit. Dit doen we samen met de leveranciers van verkeerslichten én met de provincie Groningen, omdat ook zij over wachttijdvoorspellers beschikken. In januari 2013 verwachten we bij u terug te komen met een structurele en duurzame oplossing voor het probleem van de niet goed werkende wachttijdvoorspellers. Tevens ontvangt u dan een overzicht van de kosten die verbonden zijn aan een oplossing van het probleem.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

